

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی
استان فارس

مرکز آموزشی و درمانی حضرت زینب [س]

مبارزه با سوسک

تهیه کننده و تنظیم: زینب حیدری
کارشناس بهداشت محیط

بهار 1403

سم بیش از 2-3 ماه روی سطوح باقی بماند یا در صورت
شستشوی محل سم پاشی باید تکرار گردد.

علت عدم موفقیت در مبارزه:

از علل عدم موفقیت در مبارزه با سوسک ها می توان ورود
سوسک ها را از ساختمان های مجاور از طریق درز های و
شکاف ها و منافذ زیر دربها و یا انتقال سوسک یا تخم سوسک
توسط اشیا و لوازم خریداری شده از خارج منزل دانست.

فاضلاب ها و چاههای فاضلاب و گذاشتن سرپوش کف شویه ها
از ورود و خروج سوسک و لانه گزینی این حشره جلوگیری می
کند.

علاوه بر به کار گیری موازین بهسازی با استفاده از سموم حشره
کش نیز می تواند به مبارزه با سوسک ها پرداخت که این روش
با توجه به ایجاد آلودگی محیط زیست به عنوان آخرین روش
برای مبارزه با سوسک ها تلقی می گردد.

اگر چه وجود سوسک ها در اماکن موجود بروز مخاطرات
بهداشتی فراوان می گردد اما خطرات ناشی از استفاده
ترکیبات سمی برای از بین بردن آنها به خصوص در صورتی که
با رعایت کامل جوانب احتیاط نباشد به مراتب بیش از وجود
سوسک هاست

نوع سم و نحوه سم پاشی باید توسط افراد ورزیده و متخصص
این امر انتخاب گردد و سم پاشی باید توسط این افراد انجام
شود. هنگام سم پاشی باید کلیه موازین احتیاطی رعایت گردد.
لازم است قبل از سم پاشی محله های مورد نظر تمیز و در ورت
امکان شستشو گردد و موارد غذایی ظروف غذا خوری: وسایل
کودکان و وسایل خواب و پرندگان باید از محل خارج یا روی
آنها کاملا پوشانیده شود.

برای مبارزه با سوسک ها یک بار سم پاشی محل هایی که زود
به زود شته می شوند و استفاده از سمومی که اثر ابقایی آنها کم
است کافی نمی باشند و ممکن است کپسول های تخم موجود در
محل پنهان می باشند به تدریج باز می شوند بنابر این لازم است

مقدمه :

این روزها کمتر ساختمانی است که در گوشه و کنار آن آلودگی به سوسک ها وجود نداشته باشد. تا کنون بیش از 1000 نوع سوسک شناسایی شده است که فقط تعداد محدودی از آنها تمایل به ورود به اماکن مسکونی داشته واز نظر بهداشتی پراهمیت هستند . بهترین روش عاری ساختن محیط از زیانها و مشکلات به وجود آمده به وسیله حشرات کنترل خود حشرات است که این کنترل بایستی با مطالعات کافی در مورد نحوه زندگی حشره محیط زیست ... و انجام می پذیرد تا باعث بروز مشکلات دیگر نشود.

سوسریها یا سوسک ها

سوسکها گرمادوست می باشد و در طول روز پشت رادبوتورها لوله های آب گرم نقاط تاریک مثل مجاری فاضلاب توده های زباله زیر قفسه ها و کتو ها و دستشویی و حمام یافت می شوند. این حشره در شب فعال است و روی کف اطاق ها و جاهای مختلف دنبال غذا می گردد. سوسکها همه چیز خوار و پر خور هستند و به برگرداندن بخشی از غذای خود که کمی هضم شده و همچنین دفع مدفوع روی غذا و یا هر چیز دیگر عادت دارند فرم بدن سوسک به گونه ای است که می تواند از شکافهای باریک عبور کند . سوسکهایی که وارد اماکن انسانی شده و از نظر بهداشتی اهمیت داند شامل سوسکهای آلمانی امریکایی استرالیایی شرقی و ... میباشد.

سوسکهای آلمانی بیشترین پراکندگی در دنیا داشته و حدود 1-2 سانتی متر طول دارند. این سوسکها به رنگ زد مایل به قهوه‌ای بوده و قدرت پرواز دارند و سر بسترین از گونه های دیگر تکثیر یافته و زیاد می شوند . سوسکهای آمریکایی طول بیشتری داشته و دارای رنگ قهوای روشن بوده و می توانند پرواز کنند .

سوسکها تخم های خود را در داخل کپسولهایی میگذارند که تقریباً شبیه لوییا قرمز است . بعضی گونه ها مثل سوسک های آلمانی کپسول تخم را تا چند هفته همراه خود حمل می کنند تا تخم برای باز شدن آماده شود. بعضی دیگر تخم ها را مستقیماً داخل شکافهای می گذارند در موقع باز شدن تخم سوسک جوان کاملاً سفید رنگ و بدون بال است و تعداد نوزادان داخل کپسول در گونه های مختلف بین 48-14 عدد گزارش شده است که با چند بار پوست اندازی به یک سوسک بالغ تبدیل می شود.

نقش سوسکهادر انتقال بیماری ها

سوسکها انسان ندارند ولی در نقش انتقال بیماری ها از گاز گرفتگی سوسک ها دیده می شود. سوسکها ناقل بیماری زای مختلف مانند ویروسها و باکتری ها تخم انکل هاو غیره می باشند. عوامل بیماری زا بی را که تا کنون توانسته اید از بدن سوسکها جدا کنند شامل ویروسهای فلج اطفال دو نوع قارچ بیمارزا عامل بیماری تب زرا وبا دیفتری کزاز سل ژیاوردیا و انواع اسهال خونی و ... می باشند.

گاهی نیز موارد مترشحه مانند مدفوع استفراغ و اوصولا خود سوسک ها برای بعضی افراد ایجاد حساسیت می نمایند لازم به یاد آوری است که وجود سوسکها بخصوص وقتی به تعداد زیاد باشند برای بسیاری از اشخاص واکنش های روانی ایجاد می کند . سوسکها بخصوص در محل هایی مثل بیمارستانها که عوامل بیماری زا به میزان فراوان و از انواع مختلف وجود دارند بسیار خطرناک می باشند.

مبارزه :

با توجه به زیانهای بهداشتی و اقتصادی ناشی از وجود سوسک ها در اماکن لازم است که محیط زیست انسانی از وجود این حشرات پاک شده و پیشگیری های لازم جهت جلوگیری از پیدایش و ازدیاد آنها به عمل آید . بهسازی محیط بهترین روش مبارزه با سوسک ها است که طی آن لازم است پناهگاههای سوسک ها از بین برده شوند . برای این منظور باید چهار چوب در های فرسوده تعویض شوند و کلیه شکافهای دیوارها کف سقف درزهای بین پله ها و ... با سیمان یا مصالح دیگر دقیقاً گرفته شوند. گاهی لازم است بند کشی بین کاشی ها دیوار و کف و حاشیه و اطراف قرنیزها تشدید گردد. حفظ بهداشت نظافت ساختمان ها و جمع آوری حمل و دفع بهداشتی زباله در داخل اماکن و معابر تاثیر مستقیم بر کاهش تعداد سوسک ها دارد . از ریختن پاش مواد غذایی و انبار کردن پس مانده مواد غذایی و نان خشک در ساختمان ها باید جلوگیری شود . پوشاندن آب انبارها و مخازن آب دفع صحیح فاضلاب نب صحیح و تراز نمودن سیفونها خشکاندن محیط مرطوب گذاشتن توی در مدخل هواکش